

Novi boji med Japonci in Kitajci - Španci utrujeni

Sovražnosti med Japonci in Kitajci so se obnovile in razširile na vsej črti od Tientsina do Peipinga in v druge kraje. — Kitajci uspešni pri prvih spopadih — a bodo težko kljubovali, ko pridejo Japonci z modernim orožjem.

Tientsin, Kitajska. — Ko so dobili Japonci potom svojih agentov poročila, da Kitajci ne bodo pristali na japonske zahteve, so enostavno udarili na vseh točkah na Kitajce. Slednji se srdito branijo in so izvršili odločne protinapade, s katerimi so uspeli na črti železniške proge pri Fengtaju in Langfangu. Progo so iztrgali na tem kraju iz rok Japoncev in ona mesta so zdaj pod kontrolo kitajske 29. armade.

V zalivu reke Haj Ho, kjer so stali japonski parniki z provijantom in živcem za vojaštvo, so iste Kitajci pregnali z streljanjem množicami z obeh strani obrežja. Parniki so se morali umakniti na odprto morje in dva sta bila precej poškodovana od obstreljevanja.

Japonci so začeli napadati Kitajce tudi na vseh drugih črtah pri Paoashanu, Siaongshanu, Hsingkunu, Nanyuanu in pri Lukouchia. Japonci so začeli obstreljevati tudi iz zraka. Takoj so se pojavila japonska letala nad predmestji Peipinga in pri Matsu, kjer so glasom poročili z japonske strani prizadeli hude izgube na kitajski strani.

Kitajska poročila pa pravijo, da so v teh zadnjih spopadih japonske zgube znašale pri Langfangu in Fengtaju nad 700 mrtvih. V akciji so že tudi kitajska bojna letala, katerih ima kitajska vlada nekako okrog 900. Pri Langfangu so Kitajci izstrelili dva japonska letala.

V Peipingu je proglašeno strogo vojno stanje. Mesto samo je natrpano polno kitajskega vojaštva, ki prihaja v mesto od vseh strani z juva, da se postavi v bran proti napadu Japoncev. Tujezemski potniki v Peipingu pravijo, da vlada silno sovražstvo in ogorčenje med Kitajci do Japoncev.

Je še več drugih poročil, ki govore in opisujejo lokalne praske, ki pa niso posebno važnega značaja.

Tokio, Japonska. — Vest o spopadih pri Peipingu ter odklon kitajske vlade glede pristanka na japonske zahteve je povzročil, da se je vršil sinoči važni večerni sestanek vseh japonskih ministrov v vladi. Po vseh vojašnicah so se vso noč vršile priprave več polkov, ki bodo še danes odšli na pot proti Kitajski. Mornariški minister je izdal trem močnim flotilam, ki sestoji vsaka z 13 bojnimi ladjami raznega tipa, zapečatana povelja, s katerimi so odpluli na visoko morje. Odredbe so gotovo, ki se nanašajo na krizo na Kitajskem.

Sklepajoč iz vsega tega, se japonska pripravljala, da bo udarila z vso močjo po Kitajcih.

AMERIKANEC RANJEN

Zadela ga je kroglja v spopadu med kitajsko policijo in Japonci.

Peiping, Kitajska. — Ameriški marinar Julius F. Fliszar, je bil ranjen od krogelje, ki je bila izstreljena v boju med kitajskimi policisti in japonskimi vojniki v bližini ameriškega poslatništva v Peipingu.

Večje število tujezemcev se je zateklo v varstvo v ameriško poslatništvo, nad katerim vihra ameriška zastava in poslopije, v katerem so uradi pa je obloženo radi protekcije pred krogeljami z žaklij napolnjenimi z peskom. V poslatništvu se nahaja 500 ameriških marinarjev in kakih 600 civilistov amerikanec in ljudi drugih narodnosti, ki so se zatekli radi varnosti v ameriško poslatništvo. Razmere v mestu so zelo napete in nevarne.

IZGREDI PRED JEKLARNO V CLEVELANDU

Cleveland, Ohio. — Pred Corrigan-MacKinney tovarno, ki je last znane Republic Steel korporacije je prišlo te dni do hudih izgredov med stavkarji in stavkokazi. Okrog 400 policistov vzdržuje zdaj red pred omenjeno tovarno. Do spopada je prišlo, ko je policija hotela odstraniti pikete. V prostore stavkarjev so prihruli stavkokazi oboroženi z cepini in drugimi predmeti in so razbijali v njihovem stanu pohištvo, posodo in drugo. Stavkarji so se dvignili in začeli braniti svoje, nakar je prišlo do dejanskih spopadov, v katerih je bila ena oseba ubita in blizu 80 pa ranjenih. Med stavkarji vlada veliko ogorčenje nad takim surovim početjem od strani policije in stavkokazov. Vodstvo stavkarjev je vložilo ostre proteste pri mestni vladi in pritožba je poslana tudi v Washington.

KONGRES POBLASTIL KREDIT ZA MORNARICO

Washington, D. C. — Zvezni kongres je včeraj pooblastil kredit 50 milijonov dolarjev za konstrukcijo šest pomorskih bojnih ladij, ki jih bodo začeli takoj graditi. Delo pri konstrukciji teh ladij se bo razdelilo med ladjedelnice v Pacifiku in Atlantiku, pravi poročilo.

Prva kitajska poročila, ki govore o delnih uspehih so brez važnosti. Kajti, ko bo postavila Japonska vsi svojo vojno silo v akcijo, ji bodo ne dobro organizirani Kitajci le težko kljubovali.

HITLER ZASEŽE NEMŠKO ŽITO

Farmarjem bo dovoljeno obdržati samo, kar bodo potrebovali za hrano in seme.

Berlin, Nemčija. — Nazijska vlada je objavila odredbo, s katero bo zasegla vse žito v deželi. Poljedelci bodo smeli obdržati le toliko, kar jim je neobhodno potrebno za hrano in pa za seme za prihodnje leto. Vse drugo morajo izročiti vladi, ki bo zbirala po raznih pokrajinah žito in z istim razpolagala. Ta vladna odredba je izdana baje zato, ker je letošnja letina žita zelo slaba v Nemčiji. Po enih krajih je od 15 do 25% pod normalnim letnim pridelkom. Ker bo vsled tega v deželi primankovalo kruha, bo vlada skušala na posebne načine z omejevanjem deliti in kontrolirati žito in moko v deželi.

Drugi pa poročajo, da hoče Hitler poskusiti, ako bi se dalo nemški narod preživljati z lastnimi nemškimi pridelki, ne da bi bilo treba biti odvisni od Rusije in Amerike glede moke in žita.

SLOVENSKI DAN NA JEZERSKI RAZSTAVI V CLEVELANDU

Cleveland, Ohio. — Dan 22. avgusta letos je dalo vodstvo jezerske razstave, ki se vrši v tem mestu na razpolago Slovence, da prirede svoj poseben dan na razstavi. Clevelandski Slovenci se za ta dan agilno pripravljajo, da bodo predstavili razstavi in Americancem vse slovenske posebnosti, ki so vredne in zaslužijo, da se jih pokaže ameriški javnosti.

SV. OČE HVALI DELOVANJE KATOLIŠKE AKCIJE

Vatikansko mesto. — Pri posvetovanju raznih voditeljev katoliške akcije po svetu, katerega se je vdeležilo kakih 150 prelatov vseh raznih krajev, je sveti Oče izrazil zelo laskavo pohvalo o delovanju Katoliške akcije v raznih delih sveta. "To je najboljša obramba proti zlu današnjih miselnosti, ki jih širijo razne propagande," je izjavil sv. Oče. Posebno pažnjo je treba posvečati zlasti tisku in radiju, je sklep voditeljev pri posvetovanju, kako naj se v bodoče vodi delo Katoliške akcije.

NEMCI BODO DOBIVALI HELIUM IZ MEHIKE

Washington, D. C. — Kongresnik O'Connell je povedal kongresu, da ima Nemčija dogovor z Mehiko za dobavo heliuma plina za svoje zeprelne. Nemška vlada namerava ustanoviti nemško kolonijo v Mehiki, kjer bodo nemški kemisti in izvedenci pripravljali helium za izvoz.

ŠIRITE AMER. SLOVENC

ZAPLENITEV ANGLEŠKE LADJE

London, Anglija. — Britanski parnik Mirupanu je bil ustavljen od Francovih oblasti in odveden v preiskavo. Parnik je vozil tovor iz Rotterdamu za Madridsko vlado namenjen v Gijon.

KRIŽEM SVETA

London, Anglija. — Londonska "Morning Post" je bila te dni prodana za svoto \$750,000.00 in jo je prekupil Lord Camrose, lastnik in izdajatelj londonskega lista "Daily Telegraph." — List "Morning Post" je bil ustanovljen leta 1772 in bil do zadnjih let eden najupliveljših londonskih listov.

Washington, D.C. — Odbor judovskega ljudstva, ki je organizirano pod imenom "United Action" proti fašizmu in anti-semitizmu, je poslal daljšo spomenico na državnega tajnika Hulla. V tem pismu odbor imenovane judovske organizacije odločno protestira proti judovskim izgredom na Poljskem ter apelira na ameriško vlado, da posreduje, da se taki nečloveški čini takoj končajo.

St. Joseph, Mich. —

Chicažan Joseph Kopper 47 let star, ki se je nahajal tu na počitnicah, je hotel rešiti svojega psička pred dirkajočimi avtomobilom na glavni cesti med Colomo in St. Josephom. Pri tem, ko je stopil na cesto za psom, da ga reši je prišel sam pod dirkajoči avto in dobil težke poškodbe, da je dve uri za tem umrl.

Tokio, Japonska. — Finančni minister Okinubo Kaya je včeraj predložil parlamentu nujni predlog za takojšnje dovoljenje kredita v znesku 96 milijonov jenov, ki jih potrebuje za vojsko v severni Kitajski.

S ŠPANSKIH BOJIŠČ

Po sedem dnevni hudi bitki pred Madridom, zgleđa, da so obe strani utrujeni.

Madrid, Španija. — Srditi napadi pehote in vojnih letal so sinoči in danes zjutraj pomenjali. Oglašajo se le še trenutno topovski strelji in zgleđa, da so se obe strani utrudile od eno tedenskega srditnega bojevanja okrog Madrida. Obe strani pokopavajo mrtnice in iste polivajo z raznimi kemikalijami, vsled silne vročine, v kateri je nevarno, da začno razsajati epidemične bolezni.

Vlada izjavlja, da je v teh zadnjih bitkah dokazala, da je v stanu braniti Madrid pred vsemi navali od strani generala Franca. Obenem se čujejo govornice, da bo vlada v kratkem udarila z vso silo proti belim in jih skušala potisniti proč od Madrida. Franco na drugi strani pa pripravlja ofenzivo proti Madridu.

ČUVAJTE SE PRED STEKLIMI PSI

Chicago, Ill. — Zdravstveni urad objavlja vest, da se nahaja po mestu več steklih psov, pred katerimi se je treba čuvati. Steklega psa se pozna po obnašanju. Navadno drže glavo dol in nosijo pobešen rep ter nekam zamisljeno tekajo semintja. Takih psov, ki se tako obnašajo se čuvajte. Nevarni so pa tudi drugi psi, ki ne kažejo takih znakov. Zlasti stari psi. Zelo nevarno je puščati male otroke k njim. Za slučaj, da pes koga obrize je treba takoj klicati zdravnika, da vkrene vse potrebno, da se razkuži rane.

Iz Jugoslavije

Veliko neurje nad ribniško dolino: Poplava je napravila ogromno škodo in ljudje so morali iz hlevov izganjati živino, da ni utonila. Tudi strela je zahtevala svoje žrtve. — Še druge vesti iz domovine.

Huda ura nad Sodražico

Sodražica, 8. julija. — V tokrek kmalu popoldne so se zgrnili nad našo okolico temni oblaki in nastalo je hudo neurje z velikim nalivom in točo. Med neprestanim treskanjem je lilo, kakor bi se bil trgal oblak. Posledica je bila, da je Bistrica prestopila bregove in zalila vse niže stoječe skednje in hleve. Zivina je bila v nekaterih hlevih že do trebuha v vodi, ko so jo začeli reševati. Voda je zalila njive in travnike, s katerih je odnesla mnogo sena. Tudi les je odnašala lesnim trgovcem.

Med nevihto je strela ušla v vasi Kračali Lundo skedenj, ki je pogorel do tal. Pri tako hudem nalivu ni bilo niti mogoče misliti na reševanje in gašenje. Pri Sv. Gregorju je udarila strela v vrh visokega mlaja, ki je stal še od birme. V gozdu nad Sodražico pa je strela ubila apneničarja Ivana Mervarja, doma iz Kastva pri Sušaku, ki je s tovarišem rojakom pripravljaval aapnenico. Omamila je tudi njegovega tovariša, ki pa je počasi prišel k sebi. Pokojni Mervar je bil že prej zaposlen v Sodražici in je bil vester in priljubljen delavec. Pred nekaj dnevi je bil še zaradi košnje domov, kjer ima posestvo. Na delo se je vrnil s tovarišem v ponedeljek, v tokrek pa je že prejela njegova rodbina žalostno vest, da ni maha več hranitelja. Pokojnik zapuščena žena in več neprekrbljenih otrok.

To hudo neurje je napravilo vsem občanom veliko škodo bodisi pri senu, na polju ali na cestah.

Velika škoda

Nad 25.000 dinarjev škode trpi posestnik Martin Voh v Mariboru, ko mu je strela udarila v gospodarsko poslopje in ga zažgala.

Smrtna kosa

V Ljubnem na Gorenjskem je umrla Josipina Pogacnikova, žena čevljarskega mojstra stara 65 let. — V Trbovljah je umrl Ivan Novak, upokojeni rudar star 78 let. — V Ljubljani je umrla Minka Svetlin, ki je bila 13 let slepa.

Kap

Ko se je posestnik Janez Erjavce iz Zglavnice vračal neke nedelje od maše na Polšniku, je pred svojim skedenjem opazil v travi starejšega človeka. Pogledal je kdo bi mogel biti in ko je prišel do njega, je opazil da je mrtev. Spoznal je v njem 72 letnega kočarja Alojzija Pilarja iz Bukovce, katerega je zadela kap.

V Dravo

Z državnega mosta v Mariboru je skočil v Dravo 17 letni Jakob Šibenik s Krčevine. Opazila sta dva moška, ki sta ga potegnila iz vode in oddala v bolnico. V bolnici je fant izpovedal, da je hotel v smrt ker je božjasten.

Jubilej skladatelja

V Litiji je pred kratkim slavil 70 letnico rojstva Peter Jereb, skladatelj, organist, pevovodja in občinski tajnik. Rojen je bil v Kraju pri Cerknem na Goriškem. Jereb je napisal mnogo skladb, cerkvenih in narodnih, mnogo jih ima še v rokopisu katere namerava izdati za svojo 70 letnico.

Nagla smrt v tovarni

V Ehrlichovi tekstilni tovarni v Mariboru je tkalski mojster Rudolf Aliger, ko je hodil po tovarni med stroji, nenadno omahnil na tla. Prihiteli delavci so ga zanesli na prosto, pa jim je na rokah izdihnil. Zadela ga je možganska kap.

Konjske dirke v Št. Jerneju

Kakor vsako leto, so se tudi letos vršile v Št. Jerneju konjske dirke, ob veliki udeležbi ljudstva, katerih je mnogo prišlo od daleč, da so opazovali to tradicionalno kmečkošportno in rejsko prireditve. V vseh točkah, razen v zadnji, ki je bila namenjena jahalnemu športnim konjem, so zmagali samo konji domače kmetijske reje.

V spanju napaden

Jurij Foštnerič, 18 letni posestnikov sin iz Gruškova v Haložah se je v družbi z drugim fantom vračal proti domu. Ob cesti sta oba legla na travnik in zaspala. Kmalu potem je prišla iz nekega vintotoča gruča fantov, ki je brez vzroka napadla oba speča fanta. Najhujše je bil poškodovan Foštnerič, katerega so morali odpeljati v ptujsko bolnico.

Strela

Iz Štor pri Celju poročajo, da je med nevihto udarila strela v kozolec posestnika Valentina Kramarja v Prožinski vasi in ga zažgala. Sosedje, ki so prihitali na pomoč so vendar rešili da ni ogenj zajel še poleg stoječi s slamo kriti hlev. Posestnik trpi do 50.000 Din škode.

Bolezni

Malaria je se pojavila na Dravskem polju. Na Pragerskem, (zlasti v Račah, so se pojavili primeri te bolezni. V Račah je doslej nad 20 primerov. Najbolj je razširjena med otroci od 3 do 5 mesecev.

KORUZA OBETA BOGATO LETINO LETOS

Slika kaže, ko poljedelski strokovnjaki pregledujejo koruzno polje blizu Wauke, Iowa. Vsled zadostne moče, kaže letos koruzna letina izredno dobro.

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
 Ustanovljen leta 1881.
 Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in danov po praznikih.
 Izhaja tudi, razen nedelj, ponedeljnikov in danov po praznikih.
 Izhaja in tiska: **EDINOST PUBLISHING CO.**
 Naslov uredništva in uprave: **1849 W. Cermak Rd., Chicago**
 Telefon: CANAL 5544
 Published by: **EDINOST PUBLISHING CO.**
 Address of publication office: **1849 W. Cermak Rd., Chicago**
 Phone: CANAL 5544

Naročnina:		Subscriptions:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanada in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnem, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrtke dopolnite. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR!—Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kdaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem velike pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk: Gor in dol

Raznih pojavov v javnosti in v svetu ni treba ravno pretiravati, ampak enako ne ravno prezreti. Zemlja se je vrtela okoli sonca, ko prav noben človek ni tega vedel, ali bi noben ne bil kaj takega veroval. Resnica in zmota nista odvisni od tega, kako se človek napram njima vede, sprejme resnico ali sprejme zmoto.

V mestu Louvain je bilo zadnjič zbranih do 25.000 mladih ljudi, ki so na sijajen način manifestirali svojo vero v Kristusa. Iz katoliškega vidika je to mogočen pojav navzgor. Nekoč tako idealna nemška katoliška mladina je skoroda na tleh, tupatam kak sunek, večinoma je že orientirana na Hitlerovo germansko paganstvo. Tu je šlo navzdol in gre navzdol. O ruski mladini je zapisal poročevalec: mladina je povsem ateistična. V Španiji je vse le pri meču, hudo utegne biti, naj zmaga ta ali ona skupina.

Pri Slovencih v starem kraju je marsikaj, kar kaže navzgor, dosti pa tudi tega, kar drvi navzdol; akademična mladina, voditeljica prihodnjega rodu v Jugoslaviji, je hudo obrnjena navzdol. Pri nas v Ameriki je tako, da morda res najbolj katoliška cerkev drži javnost še pokoncu, ampak ni vse zlato pri nas katoličanih, v drugih krogih pa je strahovito vse obrnjeno navzdol, širša ameriška javnost je vsaj v mišljenju ateistična, agnostična, tava brez orientacije, dasi dejanski še nismo popolnoma v ateizmu. Bolj navzdol ko navzgor.

Japonska. Svet jo občuduje in se jo boji. Zadnjič so napravili statistiko med visokošolci. Do 30.000 jih je. Kaj je prišlo na dan? Le kakih 3.000 dijakov je, ki imajo vero na kako višje bitje, vsi drugi so se izjavili, da so ateisti ali vsaj agnostiki. Polagoma pride to tudi v mase. Kam utegne iti, navzgor ne more, če ne pride do temeljite izpremembe, bo šlo navzdol, najmanj iz našega stališča, oni, ki so na nasprotnem stališču, se bodo morda veselili.

Gor in dol gre, za idealiste bolj navzdol, za materialiste navzgor. Ali ni nekaj na tem, in kaj je na tem? Dosti je na tem. Bog ni, ker gre morda navzgor, izgine pa tudi ne, ako gre navzdol. Gor ali dol gre le pri ljudeh, Bog ostane, če je v resnici, in drvenje navzdol ga ne spodrine kot resnico, če bi ga pa ne bilo, bi ga ne moglo ustvariti še tako idealno in mogočno strmljenje navzgor, in če bi to objelo ves svet. S človekom gre navzgor ali navzdol, ne z Bogom. Kdor je pri Bogu, ga morda veseli, ako gre navzgor, na sebi pa se mu ni treba žalostiti, ako gre vse navzdol, materialist ali ateist bo silno vesel, ako gre navzdol po našem, navzgor po njegovem, pa mu to veselje malo pomaga, nič ne pomaga, ako je Bog, ker z Bogom ne gre navzdol, le s človekom gre.

Zemlja se je vrtela, ko ni bilo take "vere", in se vrti zdaj, ko "veruje" ves svet. Gor in dol je pa vrlo važna točka.

Dvakrat dve je štiri je dejal nekoč vaški tepček. Dobro rešil! Kako bi pa odgovoril na to: N. pr. v prodajalno bi z vabljivi nekoga pod oblubo, da bodo vse kar ima, pred vsem pa njegovo prepričanje, lepo v miru pustili. Potem pa pride z vabljivi v prodajalno, ga pa primejo od vseh strani in mu skušajo prepričanje vzeti in ga nadomestiti s svojim prepričanjem. Ali se to da tudi tako izračunati, kakor dve in dve... In če se, po kaki logiki! Pošteni? Hej vaški tepček, povej še to.

Na španskih bojiščih se nahajajo v boju skoro prav iste sile, kakor pred dvajsetimi leti. Na eni strani Anglija, Francija, Rusija in zdaj so celo Združene države nekako zastopane po ameriških prostovoljcih. Edino Italija dela izjemo. Kako bo vojna sreča izpadla je odvisno vse od tega, kako daleč bo katera stran financirala svoje izvoljenec v Španiji.

G. Kerže piše, da ni mogel doseči na konvenciji ničesar, kar je nameraval in kar bi rad dosegel. Verjamemo! Zdaj pa piše, da on ne gleda na male slovenske razmere,

ampak na vse kaj več, na vse Slovane in odtam na ves svet. Ves svet bi rad objel. Radi verjamemo! Ampak ravno g. Kerže ga bo objel! To lahko, če gre v kako knjigarno in kupi zemljepisno oblo, ki pa ne sme biti v primeru dosti večja, kakor en čevljev — potem ga bo g. Kerže pa objel! In ko se to zgodi, bo časopisje z velikimi črkami poročalo: Mr. Karzey, a Slovak, have embraced the world. In slava in čast bo tukaj!

NA LETNEM PIKNIKU "LILJE," V MILWAUKEE, BO ZOPET VSE VESELO!

Milwaukee, Wis. Društvo Lilija, katero je letos v aprilu praznovalo svojo 25. letnico, in je danes po številu največja, bratska podporniška organizacija v naselbin, ima v nedeljo 1. avgusta, svoj običajni letni piknik, v prijaznem in znanem parku, pri Gazvodu, na Highway 36, So. 43rd Street.

Prva nedelja v avgustu, je že dokaj let kar rezervirana za "Lilijo" in njih prijatelje, ki se vedno v velikem številu odzovejo in pridejo skupaj, na gori omenjenem lepem, zračnem, zelenem prostoru, kjer se vse lepo po domače zabava, okrepeča in oddihava od mestnega in tovarniškega prahu in dima. Ker se vsako leto pripravi kar najboljša in vlada velika naklonjenost temu društvu v naselbin, zato tudi "Lilija" bilih vsako leto lepši uspeh piknika. Letos je pripravljali odbor na delu še z veliko večjim zanimanjem in skrbjo kot navadno, ker se je zavzel, da hoče dati vsem posetnikom poseben "treat," za v spomin društvenega srebrnega jubileja. Prav prijazno so zato povabljeni vsi rojaki, člani in odborniki vseh sosednih bratskih podpornih in drugih društev, s katerimi "Lilija" vedno živi v najlepšem prijateljstvu in kooperativnem sožitju. Obiščite naj nas zopet enkrat splošno vsi prijatelji in simpatičarji.

Poleg običajnih daril vsem otrokom, imeli bomo zopet nekaj novotarij, katere zdaj le še redko vidimo na naših slovenskih piknikih in prireditvah. Pripeljite torej vsi, svoje družine, prijatelje in znanca, v nedeljo, 1. avgusta, v Gazvodov park in imeli boste en skupen, zabaven, kratkočasen dan, v okrožju društva Lilija, katerega člani vedno gledajo, da vrnejo posej vsem svojim podpornikom ob enakih prilikah. Tistim, ki imajo otroke priporočamo, da pridejo gotovo še pred 4. uro v park, ker ob tej uri se bode razdelilo vsem navzočim otrokom darila. Osmu ura zvečer, je določena za lastnike vstopnic. Prigrizek in okrepeča bo dober, izvrstna godba za ples v primernih dvorani v parku za plesalce in prijazna uslužna

domača postrežba, je zajamčena vsem posetnikom. Na veselo snidenje kliče vsem,

Član "Lilije."

VESELA VEST Z WIL-LARDA

Willard, Wis. V sredo 21. tega meseca sta se poročila Anton Trunkel in gđc. Josephine Perovšek. Poročne obrede je opravil domači g. župnik Rev. Father John. Ženin je sin ugledne katoliške Trunkove družine, nevesta je pa hčerka "našega" Mr. Frank Perovška, ki je že večletni tajnik cerkvenega odbora. Svatba se je vršila na domu ženina pri Mr. Trunklu. Vse je bilo veselo in dobre volje in z vsem je bilo najbolje postreženo vsem zbranim. Ko smo se z dobrotami dobro "podprli," pa nas je bila volja, da se še nekoliko zavrtimo in oddšli smo v našo dvorano, a ko smo prišli tja, je bila dvorana že nabito polna mladine, katera se je že veselo vrtela, tako, da na mojo žalost, (ker jez rad plešem), mi ni bilo mogoče, da bi se vsaj enkrat pošteno zasukal. Pa, kaj se hoče, mi starejši moramo dati mladini prednost. — Ženin in nevesti želimo polno božjega blagoslova v njunem nadaljnjem zakonskem življenju.

Ludvig Perushek

JAVNI ODGOVOR NA RAZGLEDNICO ALI POSTCARD BANK OF SHEBOYGAN

Brežice, Jugoslavija. Še le danes se zahvalim nepoznanemu pošiljatelju razglednice Bank of Sheboygan, na kateri postcard se mi nekdo zahvaljuje za moja poročila iz Brežic, češ, da dotičniku vzbujam prijjetne spomine na njegova mlada leta, ki jih je preživljal v Brežicah in na Čatežu ob Savi. Da se bo nepoznani (ker se ni podpisal na postcard, zato ga imenujem nepoznani) pošiljatelj še bolj zanimal za brežiški okraj, mu hočem danes temeljiteje postreči ter v članku navesti ter dokazati, kako se živahno gibljemo v Brežicah.

V tem letu je bil v Brežicah dvakrat fantovski, gospodarski tečaj. Obiskovalo je tečaj prav lepo število mladeničev. Na teh tečajih je predavalo več odličnih gospodov. H sklepu zadnjega tečaja se je pripeljal celo gospod ban iz Ljubljane in je navzoče počastil z vnešenim govorom. Tudi v Brežicah se je manifestacija majniške deklaracije

lepo vršila. Zbralo se je bilo na trgu pred znano Lipejevo trgovino mnogo ljudi. Celo na okrajnih vozovih so se pripeljali moške in fantje. Dve godbi iz Artič in iz Dobove ste poveljevale pomenljivo, zgodovinsko slavstno. Pri tej svečanosti je nastopilo več prominentnih ali izbornih govornikov, ki so govorili raz balkona Lipejeve hiše. Tudi za moderne naprave se zanimajo Brežičani. Mladinski pevski odsek se je bil ojunčil ter je pel na radio in sicer je pel zelo precizno ali točno, kakor so pevski zbor pohvalili na Radio-postaji.

Nekatere stvari bom pa že kar naprej povedal in izdal. Zelo marljivo se tukajšnji fantje vezbajo na pihala. Za naprej hočejo brežiški fantje se postaviti z lastno godbo. Nad 20 fantov bo takrat nastopilo in razvedrilo Brežičane, ki so radi židane volje. Mi že težko čakamo njihovega nastopa, da bomo takrat prav zaživeli in potem živeli ter prijeli zabave, ki bodo v čast in ponos Brežičanom ter okolicičanom.

Slišim pripovedovati, da na jesen se bo v Brežicah vršil dekliški gospodinjški tečaj. Taki tečaji so zelo potrebno za dekleta. Če bodo znale dekleta kot bodoče neveste dobro kuhati, lepo šivati ter modro gospodinjiti, se pozneje ne ob treba bači, da bi se mladi moč razporočil, kar se večkrat dogaja, ker današnja mlada žena ne zna drugega kot:

Na gosli svira Melanija, jezikov treh uč se Stefanija, za športe vneti vsa je Tini, slikarstva večša je Josipini, pisateljice Ela v grozi, dopada bolj se poezija Rozi, diplomu doktorsko želi si Tina, naslov že nosi medicina, povsod si iščejo poklice in kosajo se z moškimi deklice. —

A dekliški gospodinjški tečaj pa mlade, lahkomisljene dekleta poučuje:

da pravo žensko je torišče: družinska soba, kuhinja ognjišče.

Kaj mislite, cenjeni bravci A. Slovca, da so mesto Brežice pozabljeni ter zadnji kraj v Jugoslaviji? Nikakor ne! Svojo trditve podpre z dokazom. V Brežicah je služboval na osnovni ali ljudski šoli mož, izklesana, izrazita, simpatična osebnost,

krščanski pa ne klerikalni značaj. Ta gospod je bil pred kratkim časom odlikovan t. j. imenovan je bil kot referent za osnovno šolstvo v prosvetnem ministerstvu v Belgradu. To je zelo pomembna in častna služba. Tako visoko imenovanje je častno tudi za mesto Brežice.

Dne 2. jul. zvečer ob pol osmi uri smo pa tukaj v Brežicah na radio poslušali predavanje: slovenske šole v Ameriki. Govoril je Amerikancem dobro znani Rev. Kazimir Zakrajšek. Splošna želja je, da imenovani predavatelj večkrat nastopi.

Naj še to-le sporočim potrpečljivim bravcem A. Slovca. Še ni dolgo, ko sem bil srečan na cesti Ribničana. Segla sva si v roko in kot stara znanca sva se pomenljivo marsikaj. Se to mi je veseli rešetar razodel, da bi radi mene nazaj imeli k Novi Štiffi. Ne bi bilo napačno, ker bi se med šaljivimi Ribničani zopet nabral kaj ribniških dovtipov, kajti meni že pohaja vsa zaloga in gre hitro h koncu. Kaj bo pa potem?

Na to vprašanje bom prihodnjič odgovoril. Do tedaj pa vse prijateljski pozdravim

P. B. W.

PTICE PEVKE IZGINJAJO

Po nekaterih deželah bodo ptiče pevke docela uničili trgovci, ki dajo ptičke loviti in jih potem za drag denar prodajajo. Zlasti na Moravskem tožijo, da kmalu tam ne bo več ptic pevke. Zato je policija te dni izvršila nenadno preiskavo, ki je dognala, koliko ptic pevke je zaprtih po kletkah v posameznih hišah. Pri tej priliki je policija sama v mestu Brnu zaplenila nič manj kakor 700 ptičkov, ki so bili zaprti v kletkah, namestu da bi po vrtovih in nasadih prepevali in uničevali golazen. Tako daleč so že uničili ptičji rod okoli Brna, da v Brnu in okolici ni več drugih ptičev kakor sami vrabei in kosi. Vse druge ptičke pa so trgovci s ptičji že polovili v svoje mreže ter tako silno škodovali tamkajšnjim vrtnarijam in sadjarjem.

List "Am. Slovenec" je lastnina katoliških Slovencev v Ameriki. Kdor podpira katoliški list "Am. Slovenca," podpira katoliške Slovence v Ameriki.

Dogodki med Slovenci po Ameriki

Himen
 Cleveland, O. — V soboto 24. julija sta se v cerkvi Marije Vnebovzete poročila Miss Molly Planinšek s Calcutta Ave. in Mr. Frank Gorjup s 159. ceste vzhodno. — Mnogo sreče in zadovoljstva v novem stanu.

Spet v zaporu
 Vesti iz Los Angelesa vedo povedati, da je bila znana Frances Tavcar pred kratkim pripeljana tja iz New Yorka in obsojena v zapor od 1. do 10. let. Vse to zaradi ničvrednega čeka, ki ga je že pred tremi leti izmenjala v tamkajšnji banki.

Srečo sta imela
 Milwaukee, Wis. — Na pikniku organizacije milwaukeeških groceristov je sreča potipala dva slovenska posetnika. Mrs. Sophie Može iz West Allisa je dobila prvo nagrado, to je avto, ki je vreden \$880. Njen sosed Joe Kožuh, je pa dobil precej manjšo nagrado, to je razne grocerije v vrednosti \$2.50, pa je vseeno prav zadovoljen. Njegova nagrada je bila namreč zadnja.

Kratke vesti iz Clevelanda
 Cleveland, O. — Rojenice so se oglašile pri družini Mr. in Mrs. Stanley Dolenc na Ormiston Ave. in jima prinesle v dar brhko hčerko. — V St. Luke's bolnišnico se je morala podati zaradi operacije Miss Josephine Preskar z Union Ave. — V Womans bolnišnici je srečno prestala operacijo Mrs. Antonija Kostrevec, roj. Zupančič. — Iz Clinic bolnišnice se je povrnil na svoj dom na Hale Ave. Stanley Perushek.

Smrt jih je pobrala
 — V Collinwoodu O., je umrla Johana Šavs, rojena Suštarsič, p. d. Ljubljancanka, v starosti 67 let. V Ameriki je živeła 27 let. Doma je bila iz Smlednika na Gorenskem, kjer zapuščala še štiri sestre. Tukaj zapuščala zeta, dve vnukinji in več drugih sorodnikov.

— V Johnstownu, Pa., je umrl Luka Peterka, v starosti 63 let. Doma je bil iz Moravč in je bival v Ameriki nad 30 let. Zapuščala žena in 3 otroke.

— V Clevelandu, O., je umrla Mary Svete, rojena Počervina, z Addison Rd. v starosti 66 let. V Ameriki je bivala nad 37 let. Zapuščala moža, tri sinove in eno hčer.

PRODA SE
 zidana hiša z 8 sobami. Vse najnovejše izboljšave, lepo opremljena kopalnica in cementiran basement. Cena samo \$4.000. Vprašajte na 2143 West 23rd Str., Chicago. (7-30-31)

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo po dnevnem kursu v vse dele sveta. — Prejemniki dobijo denar po pošti na dom brez vsakega odbitka. — Včeraj so bile naše cene:

V JUGOSLAVIJO:		V ITALIJO:		V DOLARJIH:	
Za:	Din.	Za:	Lir.	Posljite:	Dol.:
\$ 2.55	100	\$ 6.50	100	\$ 5.75	za..... \$ 5.00
\$ 5.00	200	\$ 12.25	200	\$ 10.85	za..... \$10.00
\$ 7.20	300	\$ 30.00	500	\$ 16.00	za..... \$15.00
\$11.65	500	\$ 57.00	1000	\$ 21.00	za..... \$20.00
\$23.00	1000	\$112.50	2000	\$ 41.25	za..... \$40.00
\$45.00	2000	\$167.50	3000	\$ 51.50	za..... \$50.00

Pri večjih vstopih še poseben popust. Za najne slučajje pošiljamo tudi potom kablja. Pošiljajte naslavljajte na:

JOHN JERICH, 1849 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILL.

TARZAN IN LEOPARDSKI LJUDJE (69) (Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

"Le pusti ga notri," je rekel Bobolo. "Otroci boga Leoparda so lačni. — Takoj je stražnik odšel in odprl vrata, skozi katera je ves zmučen prikoral Walter. Nič se ni ustrašil črncev, še upal je, da bo tukaj dobil pomoč, da reši Toma iz rok Leopardskih ljudi, kateri so ga najbrže že vjeli.

Ko so ga peljali pred Bobolo, okroglo zalitga in prešernega črnca, je bil vesel ko ga je zagledal, kajti nekaj dni predno so njega in Toma zajeli Leopardski ljudje, se je bil sešel z njim v nekem črnskem naselju bolj proti jugu, zato ga je Walter pozdravil kot starega znanca. — Kako se je močno prevaril.

"Pozdravljen poveljnik Bobolo," je rekel Walter, "popotnik išče zavetja in hrane." — "Izgleda, da bomo s teboj imeli še veliko slavnje," reče Bobolo, "kajti vedi, da si prišel v vas Leopardskih vojakov! Mi jemo človeško meso!" Walter se je, ko je to slišal silno prestrašil in skoro padel na tla.

"Toda," začne Bobolo, "jaz sem tvoj prijatelj in ti lahko pomagam." — Po teh besedah je Bobolo stopil s svojega nerodnega sedeža in na uho govoril prestrašenemu Walterju. "Daj mi svoje zlate in srebro in svoj pas in jaz bom gledal, da se rešiš." Malo čudno je ob teh besedah pogledal Walter črnca.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zedinjenih Državah Severne Amerike. **Sedež: Joliet, Ill.** Inkorp. v drž. Illinois 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
1. podpredsednik: Joseph Klepec, 901 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Kathrine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Glavni tajnik: Frank J. Wedie, 501 Lime St., Joliet, Ill.
Blagajnik: John Petric, 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Anzelm Murr, So. Chicago, Ill.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Jakob Strukel, Rout No. 1, Plainfield, Ill.
Joseph L. Drasler Jr., 925 Wadsworth Ave., Waukegan, Ill.

POROTNI ODBOR:

Anton Štrukel, 1101 — 5th St., La Salle, Illinois.
Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg Station, E. Pittsburgh, Pa.
Mary Krcmese, 2323 So. Winchester Ave., Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do dne 1. januarja je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam, ter njihovim dedičem raznih podpor, poskodnin in posmrtnin, ter bolniških podpor v znesku \$155,757.00.

Zavaruje se lahko za \$250.00, \$500.00 in \$1000.00.
V mladinski oddelek se otroci sprejemajo od rojstva pa do 16. leta in so lahko v tem oddelku do 18. leta.

Rojaki(inje)! Pristopite k Družbi sv. Družini!

CENTRALIZACIJA SIGURNA PODPORA. — D. S. D. 100% SOLVENTNA.

IZ URADA DR. SV. DRUŽINE ŠT. 6, DSD.

Waukegan-North Chicago, Ill.

Členstvo. Redna mesečna seja našega društva se vrši v nedeljo 1. avgusta, to je prvo nedeljo v mesecu. Vabi se članstvo, da se udeleži te seje v kar največjem

številu mogoče. Jako važne točke so na dnevnem redu, katere morajo biti rešene in to zaradi konvencije. Torej se enkrat, pridite na sejo, da se malo razmotriva in da se ve pri čem bomo. — Nasvidenje v nedeljo 1. avgusta. — Z bratskim pozdravom. Joseph L. Drasler, taj.

RAZMIŠLJANJA

P. Bernard Ambrožič.

IV.

V zadnjem članku smo se prepricali, da je organizacija katoliške cerkve že sama na sebi velika garancija za odpor katoličanstva zoper naskoke moderne brezboštva in političnega preganjanja.

Še vse bolj se pa prepričamo o mnogo višji notranji moči katoličanstva nad pravoslavjem in protestantizmom, če se zamislimo v nauke in versko udejstvovanje vsake veje današnjega krščanstva posebej.

Verski nauk pravoslavne cerkve se v bistvu prav malo razlikuje od katoliškega. Kdor ni dobro poučen o krščanskih resnicah, se bo moral naravnost truditi, da bo našel one majhne razlike. Kljub temu je v praktičnem pogledu med obema cerkvama razlika kot pred zgodnjim mračnim jutrom in svetlim polnočnim sončnega dne.

Pravoslavna cerkev je v svojem nauku okostenela, otrdela, nima prožnosti, nima življenja. Stoji kakor impozanten kip iz davnine, mogočen in lep v svoji vrsti, toda takoj mu je videti, da mu manjka krvi, da nima duše. Zato ne more s časom naprej.

Kar velja o njenih dogmah, o nauku, isto velja o njenem vplivu na krščansko življenje narodov. Zmožna je vdahniti ljudem veliko mero čustvene verske navdušenosti, mnogo duhovnega zanosa, toda ni zmožna zagrabiti vsega človeka z vsemi njegovimi naravnimi zmožnostmi. Kolikor preveč dobi v pravoslavju človekovo srečo, toliko premalo dobi razum. Zato se pravoslavna cerkev težko bori zoper naskoke novodobnega brezverstva in jo lahko po pravici skrbi, kako jih bo prestala.

Protestantizem je nastopil pot nasprotnega ekstreme. O kaki okostenelosti seveda pri njem ne more biti govora. Prožen je na vso moč, vse preveč prožen. Spremeniti nekaj naukov vsakih par let, taka reč njemu ne dela težav. V dogmah ni bil še ni-

štavilo mogoče. Jako važne točke so na dnevnem redu, katere morajo biti rešene in to zaradi konvencije. Torej se enkrat, pridite na sejo, da se malo razmotriva in da se ve pri čem bomo. — Nasvidenje v nedeljo 1. avgusta. — Z bratskim pozdravom. Joseph L. Drasler, taj.

Kaj naj končno rečemo o nauku katoliškega krščanstva? V sredi, v zlati skledi, so nam včasih govorili. Da, to velja o katoliškem verskem nauku. Daleč je od pravoslavne okostenelosti, še bolj daleč od protestantskega verskega razkrajanja.

Rekel bo kdo: Razumem, da je daleč od protestantskega razkrajanja, toda če je po 19 stoletih katoličanstvo še isto kot je bilo hitro po vnebohodu Kristusom, mora končno hočeš nočeš biti okostenelo, mora biti vedno enako, vedno samemu sebi bilo hitro in razumno. Njegov nauk, njegove dogme morajo biti natančno iste ko takrat, njegovo vodstvo duhov se mora vršiti natančno po istih smernicah, ne na levo in ne na desno ne sme zaviti. Če je katoliško krščanstvo prožno in razvoja podvrženo, potem se je gotovo v teku devtnajststo let močno predruščalo in ni več isto kot je bilo v začetku.

Dobro vem, da mnogi raziskovalci skušajo dokazati, da se je katoliško krščanstvo predruščalo v teku časa in današnja katoliška cerkev predstavlja nekaj precej drugačnega kot je predstavljala prva krščanska cerkev. Toda tako in podobno govorjenje so zgolj prazne marnje, odgovoril bom pa nanje v posebnem članku, ki bo sledil v eni prihodnjih števil.

V vsako slovensko katoliško družino slovenski katoliški dnevnik "Am. Slovenec!"

SLIKA NEMŠKE KEMPE V NEW JERSEY

Slavnostna otvoritev nemške letoviške kempe v Andover, New Jersey, kjer so nemške organizacije kupile 150 akrov zemlje in jo priradile v letoviško kemp, kjer bodo učili nemško mladino med počitnicami atletiko in drugih predmetov. Nasprotniki nazivajo to organizacijo obtožili, da širi med ameriški Nemci nazijsko propagando.

ZGODOVINA IN ZNAČAJ NAJSTAREJŠEGA NARODA EVROPE

V sedanji španski državljanski vojski se mnogo govori o Baskih in njihovi domovini, po kateri se bijejo najhujši boji in kjer kri res v potokih teče. Baski so naenkrat stopili v ospredje vsega zanimanja svetovne javnosti, dasi je bil ta narod prepelj kaj malo znan. Kdo so Baski?

To je narod, ki šteje komaj en milijon duš ter že dolga tisoletja prebiva v svoji domovini v goratih Pirenejih na španski in francoski strani. Stiri petine Baskov prebiva na španski, ena petina pa na francoski strani. O njih ve znanost le to, da so pač zadnji ostanek nekdanjih prvotnih prebivalcev Evrope, preden so prišli v Evropo takozvani Indogermani. Tudi njihov jezik, ki so si ga znali ohraniti, je prav tako star ter ga imenujejo "eus-kara".

Sami se s ponosom nazivljejo najstarejši in prvi narod sveta. Najsi so na Pirenejski polotok silili Rimljani, ali Goti ali Mavri, zoper vse te narode so se Baski srdito branili in se jih v svojih gorah tudi ubranili ter si ohranili svojo narodnost. Karlu Velikemu se je sicer posrečilo, da jih je premagal, vendar niso klonili, marveč so se junško upirali ter so večkrat napadli frankovske vojske, v katerih je padel marsikak frankovski junak. Ko so se nazadnje morali vendarle ukloniti svojim francoskim in španskim sosedom, so si vkljub temu znali ohraniti svojo narodno samobitnost ter bili nekaka država v državi.

Ni jim bilo treba plačevati ne davkov ne carin in tudi v vojske niso bili dolžni hoditi. Na španski strani zlasti so imeli doma veliko samoupravo, kjer so svoje zadeve sami urejevali na svojih zborih pod milim nebom. Te zbere so imenovali "Fueros". Kdor je med njimi živel in je mogel vsaj za 4 rodove nazaj dokazati, da je potomec Baskov, te-

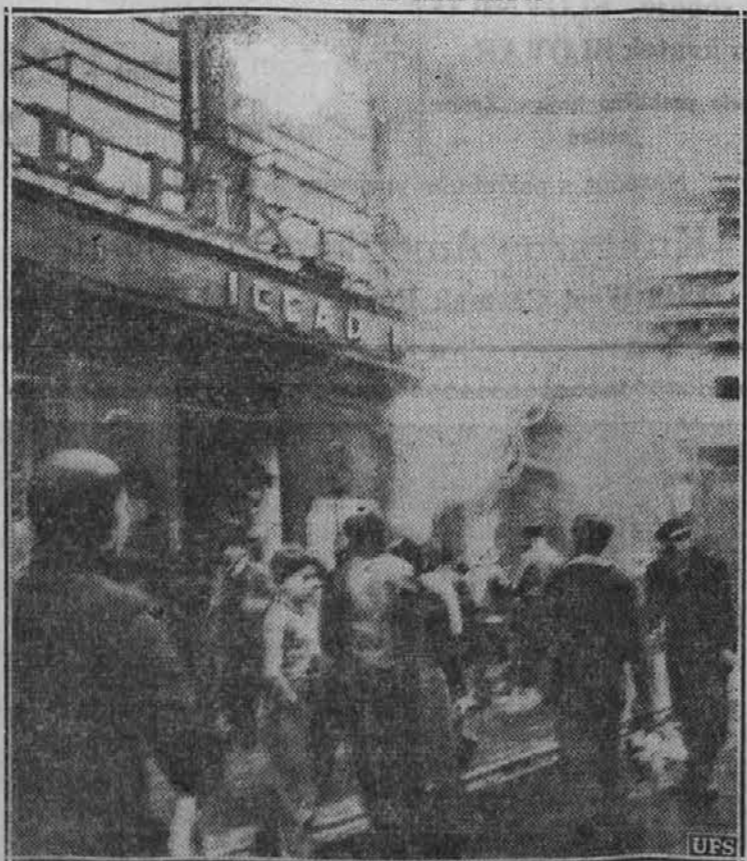
ga so imenovali "hidalgo" in je imel vse baskovske pravice. Ker pa Španija te velike baskovske samostojnosti ni marala, so se kravovo uprli. Kadar je bila sila velika, so se začeli izseljevati v čezoceanske dežele. Ko so se v prejšnjem stoletju bili krvavi državljanski boji za španski prestol, je bila v teh karlističnih vojskah njihova dežela večkrat prizorišče krvavih bojev. V teh vojskah preteklega stoletja je bilo njihovo glavno mesto dvakrat oblegano, a nikdar zavzeto.

Svoje velike predpravice so Baski na Francoskem po veliki revoluciji izgubili. Pač za to, ker jih je bilo tam mnogo manj. Toda na španski strani so si jih znali ohraniti po večini. Najbolj pa so se držali svojih narodnih šeg in navad. Z veliko ljubeznijo so gojili svoje stare narodne plese in godala. Igrali so svojo staro igro z žogo, pri njih ima najstarejša hči pravico proročenja. Njihove nagrobne in mrljske pesmi so glasne in strastne. Pri njih je bil še tisti stari običaj živ, da je mož po rojstvu svojega otroka legel v posteljo ter si dal streči, kar je pomenilo, da priznava svoje očetovstvo. Ohranili so svoja čudna vozila iz najstarejših časov, kjer so kolesa narejena takorekoč kar iz celega. Na davno preteklost spominjajo pri njih še dvoročne vile, s katerimi rahljajo zemljo. Moški, in med njimi tudi njihovi duhovniki so hodili v cerkev s sulico. Ob nedeljah in praznikih je bilo pred cerkvenimi vrati polno sulic, katere so zunaj pustili moški verniki, ki v cerkev z orožjem niso hoteli.

Njihove hiše so podobne nekoliko našim starim kmečkim hišam, ker imajo okoli in okoli zgornjega nadstropja hodnik. Njigovo družinsko življenje je čisto in pristržno. Zelo so verni in pobožni, zraven pa veseli. Do svojih prijateljev so odkriti, do tujcev pa nezaupni in zvit. To je narod nenavadno pričnih in spretnih ljudi, ki se odlikujejo po železni vztrajnosti. V svojem nastopanju so dostojanstveni. Postave so srednje velike, elegantni, lepo zraščeni, krepki, urni in v boju, pri plesu in plezanju po gorah kar neutrudljivi. Med njimi so celo ženske, ki si služijo svoj kruh s tem, da nosijo tovore.

Kot pogumen in drzen narod, ki je prebival sicer v gorah, a zraven morja, so že zgodaj šli po morju po širnem svetu. V srednjem veku so sloveli kot lovci na kite v Biskajskem zalivu. Znali so tako spretno loviti kite in tako uspešno, da so jih začeli zaradi tega zavidati i Angleži i Holanci. Tamkaj ob obalah stoji še marsikak svetilnik iz 13. stoletja, ki še spominja na tiste čase baskovskih pomorskih voženj po Atlantskem oceanu. V svojih malih in lahkih ladjicah so pridri celó gori do Spitzbergov, do Islandije in Grönlandije. V 16. stoletju so napravili pomorski pohod v Mehiko, in pod Henrikom IV. so se izselili v Kanado, kjer so v 19. stoletju v Montevideu ustanovili novo deželo Baskov.

PRIZOR IZ MADRIDA

Slika kaže prizor po hudem topniškem obstreljevanju mesta Madrida od strani belih, ki pritiskajo zadnje dni z vso silo na Madrid.

tujev pa nezaupni in zvit. To je narod nenavadno pričnih in spretnih ljudi, ki se odlikujejo po železni vztrajnosti. V svojem nastopanju so dostojanstveni. Postave so srednje velike, elegantni, lepo zraščeni, krepki, urni in v boju, pri plesu in plezanju po gorah kar neutrudljivi. Med njimi so celo ženske, ki si služijo svoj kruh s tem, da nosijo tovore.

Kot pogumen in drzen narod, ki je prebival sicer v gorah, a zraven morja, so že zgodaj šli po morju po širnem svetu. V srednjem veku so sloveli kot lovci na kite v Biskajskem zalivu. Znali so tako spretno loviti kite in tako uspešno, da so jih začeli zaradi tega zavidati i Angleži i Holanci. Tamkaj ob obalah stoji še marsikak svetilnik iz 13. stoletja, ki še spominja na tiste čase baskovskih pomorskih voženj po Atlantskem oceanu. V svojih malih in lahkih ladjicah so pridri celó gori do Spitzbergov, do Islandije in Grönlandije. V 16. stoletju so napravili pomorski pohod v Mehiko, in pod Henrikom IV. so se izselili v Kanado, kjer so v 19. stoletju v Montevideu ustanovili novo deželo Baskov.

Narod, ki se je tako odlikoval po svoji odločnosti, je tudi katoliški cerkvi dal odlične može. Sv. Ignacij Lojolski je bil po rodu Bask in po poklicu vojak.

Ko je v boju z Navarci oblegal navarsko Pamplono, je bil hudo ranjen v nogo. Več mesecev je ležal in se zdravil, toda noga se je slabo zazdravila. Zato je odločni vojak baskovske odločnosti in neustrašenosti velel, naj mu nogo še enkrat prelomijo, da se bo potem pravilneje zrasla. To so storili seveda brez kakega mamila. Med tisto boleznijo se je vojak Ignacij spokoril in postal ustanovitelj jezuitskega reda, ki je vanj dal tistega duha in odločnosti, ki je lastna njegovemu narodu.

Bask je bil tudi kardinal Lavigerie, ki je postal misijonar Afrike. Njegovo neukrotljivo odločnost in vztrajnost najbolje označuje njegova izjava: "Večnost je dovolj dolga, da se bomo tam lahko odpočili!" In res ga je njegova apostolska vnema vodila s škofijskega sedeža v Naneyju v Franciji in v puščavo Sirijo, v Afriko, v Alžir. Povsod je ustanavljal bolnišnice in sirotišnice. Gradil je cerkvene šole, krščanskim Arabcem je postavil vasi, ustanovil red belih očetov za spreobračanje Afričanov. Kot apostolski delegat je prepotoval Saharo, kjer je naletel na trgovce s sužnji. Začel je neusmiljeni boj zoper suženjstvo. Ta "veliki Afričan", kakor ga imenuje zgodovina, leži pokopan v starodavni Kartagini.

Strasna tragika je, da sedaj ta plemeniti narod, ki tako ljubi svojo domovino in svobodo, tako trpi in krvavi, in to celo razcepljen na dve skupini bojujočih se. Dve baskovski provinci sta v taboru belih, dve pa v taboru rdečih. Daj Bog, da bi te žrtve bile zadnje in da bi po teh nesrečnih poskusih narod Baskov bil deležen lepše usode.

RAZNE ZANIMIVOSTI

DEŽNIKI NOSIJO REKORD

Družbi za zračni promet "Imperial Airways" in "Air France" sta dali statistično ugotoviti, katere predmete pozabljajo potniki v letalih najčeseje. Pozabljajo pač rokavice, knjige, torbice in mnogo drugega, toda prvo mesto zavzemajo slej kakor prej — dežniki. Največ jih pozabljajo potniki, ki priletijo s severa. V Croydonu imajo pač pogostoma deževno vreme, toda kdo misli še na dežnik, ko pristane letalo v najlepšem soncu v Marseilleu?

PO DVAJSETIH LETIH JE SPREGLEDAL

Londonski listi so poročali o senzacionalnem ozdravljenju invalidnega rudarja Georgesa Louisa iz Walesa. Pred dvajsetimi leti je postal mož žrtev rudniške nesreče s treskavimi plini in je oslepel. Kot invalid je živel posihmal svojo bedno življenje v domačem kotičku. Edina njegova uteha je bila pipa. Tako je tudi neko nedeljo kadil kakor po navadi. Nenadoma pa mu je padla pipa iz ust in ko se je sklonil, da bi jo pobral, se mu je zdelo, da vidi svojo nogo. Od silnega veselja, da zopet vidi, je zavriskal. Zdravniki ne vedo pojasniti tega fenomena. Pravijo pa, da je verjetno, da je invalid z nenadnim pretresom života najbrže razgibal ohromele živce v glavi. Posledica tega je bila, da je spregledal.

PSI BERNARDINCI REŠENI

Časopisi so poročali, da bo psov bernardincev kmalu konec, ker so postali popadljivi ter so obgrizli na prelazu sv. Bernarda več otrok. Vlada je menihom ukazala, naj zaradi

popadljivosti pse pokončajo, ker niso več potrebni za reševanje popotnikov. Sedaj se tam čez ves promet vrši v avtomobilih, sicer pa pod gorami vodi že dolgo železnica. Sedaj pa je mednarodna zveza ljubiteljev živali v Ženevi zbrala 75.000 frankov. Ta denar so nakazali menihom na Sv. Bernardu s prošnjo, naj svojim čudovitim psom zgradi pasje domovališče, v katerem bodo psi zaprti, če ne bodo v službi kje po zamejih. Ker je psob veliko, je za nje res treba posebnega hleva, katerega bodo menihi sedaj najbrže zgradili.

OTROK MED MEDVEDI

Neki lovci so v bližini Brusse v Anatoliji obstreljali medvedko, ki je obležala v bližini svoje dupline. Ko so se močje približali duplini, je planila iz nje deklica, ki jih je divje napadla.

Lovci so odpeljali deklico v Brusso. Tam so se spomnili, da je pred sedmimi ali osmimi leti izginil otrok, ki mu še ni bilo eno leto in ki ga niso našli več. Zdi se, da je deklica, ki so jo odkrili v medvedjih jamah, istovetna s tem otrokom. Deklica je popolnoma podivjana in ne zna govoriti. Prebila je gotovo ves čas med medvedi. Spravili so jo v neko zavetišče in iščejo njene starše.

— Moskva, Rusija. — Bliizu vasi Petrovo v Dnjepropetrovski provinciji se je prevrnil izletniški parnik, ki je vozil šolsko mladino po reki Dnjeper. Deset otrok je utonilo, ostale so rešili.

Katoliški Slovenci, podpisajte svoj list "Amerikanski Slovenec"!

POMAGAJ! DELAJ! ZIDAJ!

To je geslo akcije za novi list-mesečnik

Še nikdar ni bila potreba za jačanje in širjenje katoliškega tiska med ljudmi, kakor je v sedanjih časih. Še nikdar niso nasprotniki bruhali iz sebe toliko napadov in udarov proti krščanstvu in njega nazovom, kakor v sedanji dobi. Protiverska fronta je aktivna noč in dan in neprestano preži, kje homo popustili katoličani, da udre v naše vrste in da osvoji ljudska srca in v njih uniči ljubezen do Boga in vsega kar je katoliškega. Zato moramo biti katoličani neprestano na straži. Naš najboljši stražar je naš lastni katoliški tisk, kolikor ga imamo. Potrebujemo pa še močnejši tisk. Obenem pa list, ki naj skuša zbrati in ohraniti našemu narodu v spomin zgodovino slovenskih pionirjev v Ameriki in zgodovino slovenskega naroda vobče v tej zemlji. Vse to tvori potrebo, da katoliški Slovenci pokličemo v življenje še en list — mesečnik, kateri naj bo posvečen namenu, ki smo ga zgoraj navedli. Iz tega razloga je razpisana posebna kampanja za ustanovitev novega lista mesečnika. Ustanovnina je \$3.00 in enoletna naročnina pa \$2.00. Skupaj \$5.00.

K ustanovnici se posebno vabi vsa slovenska katoliška društva, da pristopijo in postanejo člani ustanovniki novega lista. Vzemite pri vseh katoliških društvih na Vaši prvi seji to stvar na znanje in v pretres.

Vabi se tudi vse slovenske družine in vse posameznike, da pristopijo k tej akciji in postanejo ustanovniki in naročniki novega lista.

Za prijavo k tej akciji se poslužite kar spodaj navedenega kupona, katerega izpolnite in pošljite na Upravo "Amer. Sloverca." — Storitve pa to čimpreje. Kampanja za ustanovitev novega lista mesečnika se zaključuje z DNEM 1 OKTOBRA 1937. Za slučaj, da se z listom ne prične, dobi vsak, vsak cent, ki ga prispeva v ta namen povrnjen nazaj.

Ne odlašajte, ampak še danes izpolnite spodnji kupon in se prijavite kot ustanovnik in naročnik predlaganega novega lista — mesečnika.

KUPON
UPRAVA "AMER. SLOVENCA",
1849 West Cermak Rd., Chicago, Ill.
Cenjeni: — S tem vam pošiljam svoto \$....., s katero se prijavim kot ustanovnik ali naročnik novega lista — mesečnika, zakar prosim, da mi pošljete tozadevno potrdilo. To pošiljam s tem pridržkom, da ako list ne začne izhajati, da mi to poslano svoto vrnete. Ko list začne izhajati, mi ga pošiljajte na sledeči spodnji naslov:
Ime
Naslov
Mesto Država

"Dušica"

ROMAN
Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

"Verjamem!" se je smejala Margareta. "Percyjeva francoščina je taka, da bi jo lahko z nožem rezal!"

"Gospod," se je z užaljenim poudarkom oglašil mladi Tournay, "bojim se, da me niste razumeli — Rekel sem, da vam ponujam zadoščenje, ki je edino častno med možmi —"

"Kaj vruga bi to utegnlo biti —?" je z neumnim obrazom vprašal Percy.

"Meč —!"
Percy je siloma zadušil zehavec, zaspalo strmel skozi polodprte trepalnice na mladega človeka pred seboj, vtaknil roke v hlačni žep in zagodel:

"E-hm —! Čemu mi bo vaš meč —?"
Smeh je dušil navzoče in komaj so se premagovali. Mladi grof pa je trepetal od jeze in razburjenosti. Jecljaje je spravil čez ustnice: "Za dvoboj!"

Percy se je bebasto nasmeljal in leno povedal:

"Dvoboj —? Glej ga, mladega krvoločneža —! Ali hočete na vsak način narediti poštemu človeku luknjo skozi kožo? — Sicer pa se jaz nikdar ne dvobojujem," je mirno pristavil, sedel na klop in z udobnim: "Ah — oh!" stegnili svoje dolge noge od sebe. "Vražje neprijetna reč, takle dvoboj, Tone, kajne?"

"Prosim vas, lord Anton, pomirite mladega Tournayja!" je posredovala Margareta. "Fantek bo sicer počil od jeze in —" je pridljala zbadljivo — "bi utegnil mojemu možu kaj hudobnega storiti!" Hudomušno se je nasmeljala, kar pa prav nič ni vznemirjalo njenega soproga. "Percy ima danes svoj dober dan", je pravila. "Vse svetnike, kar jih je v pratiki, bo izžival, pa bo ostal miren in hladen kakor ledena sveča —"

Brezdušno se je smeljal Percy soproginemu zbadanju.

"Preklicano duhovito, kaj —?" se je prijazno obrnil k mlademu Tournay. "Brihtna, tale moja ženka, eh —? Iznašli boste to, če ostanete še nekaj časa na Angleškem!"

"Gospod Percy ne more drugače, grof Tournay!" je vljudno razlagal lord Anton in pomenljivo položil roko mladeniču na ramo. "Vedite, da je tu pri nas na Angleškem dvoboj prepovedan! Ne bilo bi dobro za vas, če bi začeli svoje življenje v tej gostoljubni deželi s kršenjem postave."

Za trenutek se je Tournay obotavljal, nato pa je nalahno skomignil z rameni in dejal prezirljivo:

"Ako je gospod Blakeney zadovoljen, sem seveda tudi jaz. — Vi, moj lord, ste naš dobitnik, vas bom ubogal. Ako dovolite, bom pa odšel."

"E-hm — da, pa odidite! Tamle skozi tista vrata!" je z dolgim zadovoljnim zehanjem dejal Percy. "Vražje nasajen po ba, tale —! Dvoboj mi napove —! Ha ha ha —! Kar zbal sem se ga —! Kaj misliš, Tone? Bati se ga je bilo, ne —? Ampak prizor je vreden, da se ga zalije —! He, Jelly, kje pa tičiš?"

Dobra volja se je vrnila v družbo. Tudi spoštovani Jellyband se je polagoma pomiril, čeprav mu je še v vseh kosteh tičal strah pred dogodki, ki bi se bili utegnili razviti v njegovi miroljubni hiši.

"Vina na mizo, Jelly, kuhanega, močnega vina! Pri takem slabem vremenu bo dobro delo! — In tudi moja duhovita ženica tule mora pomagati!"

"Ne bo časa, dragi Percy! Armand mora na krov, sicer bo 'Zora' zamudila ugodno plimo za v Francijo!"

"Kaj še! Časa dovolj, da se pošten človek napije in da pride na krov ob ugodni plimi!"

"Zdi se mi," je spoštljivo pripomnil Jellyband, "da gospod Armand že prihaja z 'Zorinim' kapitanom!"

"Tem bolje! Nas bo še več, he he —! Kaj misliš, Tone, ali bi, e-hm —, povabili tudi onegale mladiča? Reci mu, naj pride sem! Pili bomo v spravo —!"

"Dobre volje ste," je dejala Margareta, "in oprostili mi bodete, če želim prebiti zadnje trenutke pred slovesom sama z bratom!"

Niso je zadrževali.

Ljubila je brata Armanda. Preživel je par dni pri njej na Angleškem in tisto noč se je vračal nazaj v Pariz. Čutili so, da ni bila razpoložena za veselo pivsko družbo.

Tudi Percy je ni silil. Z uslužno vljudnostjo, ki je bila značilna za vsako njegovo kretnjo, jo je spremil k vratom, in globoko se ji je priklonil, ko je odšumela iz sobe in ga ošinila s površnim, rahlo prezirljivim pogledom.

In le gospod Andrej, čigar oči so bile zadnji čas posebno občutljive in sprejemljive za skrivne poglede, le on je opazil, kako je za hip — prav kot bi si bil strgal krinko — izginil trapasti izraz iz Percyjevega lica in kako so njegove oči koprneče, polne ljubezni in otožnega brezupa gledale za odhajajočo ženo —

VI.

TAJNOSTI.

Globoko si je oddahnila Margareta. Sveži zrak ji je dobro del po zakajeni, šumni gostilniški sobi in po razburljivih prizorih, ki jih je doživela.

Dež je prenehal in popoldansko solnce je boječe sijalo skozi bežeče oblake. Margareta je stopila par korakov po cesti in pogledala ven na morje.

Vitka jadrnica, vsa obložena z razpetimi belimi jadrni, pripravljena na odhod, se je zibala v pristanišču. Percyjeva "Zora" je bila. Odnosila bi naj Armanda, njenega brata, preko "Rokava" na Francosko, — v središče krvave revolucije, kjer nihče ni vedel, kako se bo zanj končal dan, in ali ga ne bodo že zvečer odpeljali v ječo in drugi dan postavili pred nagli sod in poslali pod guillotino —

Dva moža sta prihajala po cesti iz pristanišča. Eden je bil star, sivolas, z gosto obraščanim licem, njegova gugajoča se hoja je razodevala pristnega mornarja. Drugi je bil mlad, vitko zrastel, čedno obleden in gladko obrbit, temnih las in plemenitega obraza.

"Armand!" je vzkliknila Margareta in srečen smehljal ji je zasijal na otožnem licu.

Trenutek pozneje sta si ležala brat in sestra v naročju.

(Dalje prihodnjic)

RAZNE NOVICE IZ DOMOVINE

Kap

Med delom, ko je 84 letni upokojeni železničar Andrej Puh iz Maribora izkopal stare šore na nekem posestvu, ga je zadela kap, da je obležal mrtev na licu mesta.

Lavantinski novomašniki

Letošnji novomašniki lavantinske škofije ki so peli novo mašo so: Viljem Jevnikar iz Guštanja, Rado Junež iz Kostrivnice, Franc Kranjc iz Luč, Martin Krištan iz Ponikve, Matija Nemeč iz Tišine, Anton Orozel iz St. Ilija pri Velenju in Janez Rajner iz Murske Sobotice.

Jubilej društva

Na Lokah pri Zagorju je pevsko društvo "Loški glas" slavilo v nedeljo 4. julija desetletnico svoje ustanovitve.

S kolesa je padel

Železniški premikač 26 letni Jože Rozman z Jesenic, je tako nesrečno padel s kolesa,

bi se vodovod oskrboval z da se je hudo poškodoval na glavi in so ga morali odpeljati v bolnico.

Nezgoda

Z Golega pod Krimom je bil pripeljan v ljubljansko bolnico 13 letni posestnikov sin Anton Lenič, katerega je krava pohodila in ga močno poškodovala.

Nenavadni zločinci

Z Dravskega polja poročajo, da so se tam pojavili neznan lopovi, ki se vtihotaplajo v odprte hleve, katerih kmetje zaradi morebitnih požarov ne zaklepajo. Ti tatovi režejo konjem, žrebetom in drugi živini repe in žimo dobro prodajajo. Obiskali so kraje kot Sv. Marku, Pacinje, Dornava in tudi Sv. Lovrenc v Slov. goricah, kjer so že 50 do 60 konjem porezali repe in napravili do 6000 Din škoda. Orožniki jih vneto zasledujejo.

ANGLEŠKI MOLITVENIKI in ANGLEŠKE NABOŽNE KNJIGE

Molitveniki:

"THE DEVOUT CHILD", (za otroke) male oblike.....	15c
CHILD'S PRAYER BOOK", (za otroke), maša ilustrirana s slikami, lepo vezana	25c
"KEY OF HEAVEN", (za mlajše in starejše), v umetno usnje vezan, rdeča obreza	50c
"KEY OF HEAVEN", (za odrasle), umetno usnje, zlata obreza.....	80c
"KEY OF HEAVEN", (za odrasle) v usnje vezan, zlata obreza.....	\$1.25
"KEY OF HEAVEN", (za fante in dekleta ter odrasle sploh), fino vezan, zlata obreza	\$1.50
"KEY OF HEAVEN", (za odrasle), fino vezane vatirane platnice, vdelan križec na platnici odznotraj, zlata obreza.....	\$1.75
"KEY OF HEAVEN", (za dame in moške) v najfinišje usnje vezan, biserni križec vdolan znotraj na platnici, zlata obreza.....	\$2.50
"KEY OF HEAVEN", (lep molitvenik za ženske in dekleta) vezan v biserne platnice, biserni križec vdolan znotraj v platnici, zelo pripraven za darila, zlata obreza	\$2.75

Druge knjige in molitveniki:

"THE CATHOLIC GIRL'S GUIDE", molitvena knjiga zelo priporočljiva za dekleta, rdeča obreza	\$1.50
V fino usnje vezana, zlata obreza	\$2.00
"THE SMALL ROMAN MISSAL", sv. maše za vse nedelje in praznike, rdeča obreza	50c
Boljšje vezane, zlata obreza	\$1.50
Fino vezane, zlata obreza	\$1.75

SVETO PISMO V ANGLEŠČINI:

"THE NEW TESTAMENT" (1011-Ar) of Our Lord and Saviour Jesus Christ, evangelijske prilike po grškem originalu, z zemljevidom svete dežele, tiskan na finem papirju, 950 strani	\$2.00
"THE HOLY BIBLE" (1011) (Sveto pismo stare in nove zaveze), z zemljevidi svete dežele, tiskan na finem tankem papirju, 1360 strani, trdno vezan	\$2.50

Ko naročate te knjige vedno navedite točno jasno ime molitvenika ali knjige, ki jo želite ter ceno, da bo tako mogoče pravilno po želji postreči.

H naročilom je treba pridjati potrebni znesek, katerega je poslani na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNIČO in kratek SLOVAR.

Zelo praktična knjiga. Žepne oblike.

Naročila s potrebnim zneskom je poslani na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

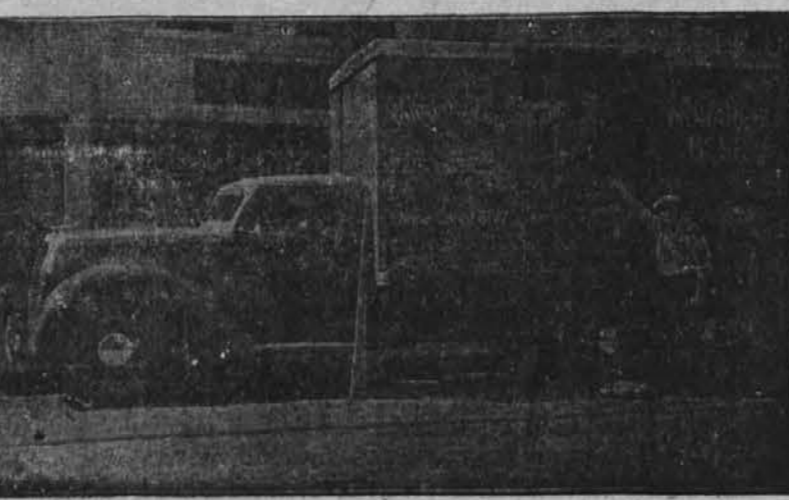
TA NOVI SLOVAR

ima posebno poglavje o ameriški angleščini. Slovar je priredil in sestavil znani profesor J. Mulacek, ki je bival več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.

CENA:

Trdovezan v platno... \$1.50

Broširan mehko.....\$1.25

Pisano polje

J. M. Trunk

Časniška cenzura.

Taka cenzura je mogoča sploh le tam, kjer je še nekaj tiskovne svobode. Kjer velja le volja ene osebe ali neke politične klike, ni nobene cenzure, ker se sploh ne more pisati ničesar, kar bi komunističnemu, nazijskemu ali fašističnemu diktatorju ali diktaturi ne bilo po godu. Cenzura je tam, kjer je vsaj nekaj neke demokracije, in tako je vsaj zdaj v Jugoslaviji. Marsikaj se toraj tam lahko zapiše, česar se ne more kje drugje, ampak vsega se ne sme zapisati, ker visi nad pisanjem Damoklejev meč — cenzure, častnik izhaja, pa so mesto članka prav neslani oglašili.

Tudi cenzur je več vrst, kakor n. pr. vremen. Cenzura v sedanjih Jugoslaviji je pod vsako kritiko dočim, je bila pod rajno Avstrijo vsaj nad kritiko, toraj je Jugoslavija malovredna država že radi tako klaverne cenzure. Tako pišejo.

Bodimo odkriti. Simpatija ali antipatija se ravna po politični veri, in to velja prav posebno pri presoju kake cenzure. Ker ima v Jugoslaviji nekaj politične moči ta in ta stranka, je v roko to in to v Jugoslaviji že radi te in te stranke. To je splošna politična bolezen. In cenzura spada pod ministerstvo notranjih zadev, in ta minister je zdaj dr. Korošec, ki je poleg ministerske robe še duhovnik — bogami da mora biti cenzura pod kritiko v obeh onih, ki ne morejo videti dr. Korošca, dasi so mu nekoč vsi vzklikali in ga na rame nosili, ko je prej imel pogum, da je podal majniško deklaracijo, in je potem ta deklaracija prinesla tudi viden sad v obliki nove Jugoslavije. Drugi se tedaj niso upali na dan, zdaj se postavljajo, ker je nevarnost minila.

To bi bila ena stran te jugoslovanske in Korošceve cenzure. Druga stran je bolj psihološkega značaja. Korošceva cenzura je tudi na sebi klaverna in pod ničlo, dočim je bila cenzura v prejšnji Avstriji tudi kot cenzura najmanj boljše. Mogoče, da je bila. Ali se kakovost cenzur presoja res le iz notranje vrednosti, le po bistvu? Dvomim, ko spada kritika cenzure pač tudi v politično območje. Priznam, da stara Avstrija ni bila v vsem slaba. Bila je šest stoletna država, imela dosti izkušenj, uprava

je bila na sebi dobra. Jugoslavija je šele od včeraj, dalje je na Balkanu, je brez izkušenj, v povojnih razmerah, hudo balkanska Srbija ima glavno besedo...ni čuda, če bi bila tudi cenzura slaba, najmanj slabša od prejšnje avstrijske cenzure, kakor trdi vsaj Korošcev politični nasprotnik. Bo pa še drug moment.

Ko je še bila stara Avstrija, je bilo tam vse precej slabše. Radi slabih avstrijskih gospodarskih razmer smo morali iti s trebuhom za kruhom v Ameriko. Ampak zdaj je Jugoslavija, in že radi tega bi šli, izgleda, prav vsi, če bi mogli, pa ne morejo, in že radi tega je skoroda vse hudo slabo v sedanjih Jugoslaviji, najmanj pa je slaba cenzura, dočim je bila v Avstriji cenzura veliko boljše. Stavim pa, da bi bilo vrlo slabo v Jugoslaviji tudi, če bi sploh cenzure ne bilo, pa bi bi le ta dr. Korošec kak minister.

Po prelomu ni bilo sladkorja, le neki odurni "zoft" je bil. Pridejo na Koroško Jugoslovani in pride dosti sladkorja. Pa ni dolgo in slišijo se pritožbe, da zdaj ni — zofta, tam v Avstriji pa imajo zoft. dasi tedaj ni bilo sladkorja.

Ne vem, kakšna bi utegnila biti sodba o Jugoslaviji, če bi res tam ne bilo cenzure, niti davkov, niti vojaške obveznosti, pa bi le bil na kakem mestu tam ta dr. Korošec.

Dalje utegne biti še ena stran pri cenzuri. V stari Avstriji so morda kritizirali to in ono. Ko je bilo le preveč, je prišla cenzura, dobra cenzura baje je prišla. V "svobodni" Jugoslaviji bi radi nove — svobode vsak rad pisal, kar mu pride pod pero, saj smo osvobojeni, in če se le prikaže pri taki čudni svobodi v pisanju svinčnik cenzorja, je najmanj cenzura v Jugoslaviji zelo slaba.

Kritika javnih zadev mora biti mogoča, ako je le količkaj še neke svobode in demokracije, ampak tudi vsebina kritika mora biti malo kritična, stvarna, nikakor pa ne kritika za vsako ceno, ali kritika radi nove svobode.

Dr. Maček sam se pritožuje, da ga kritizirajo, ker ni dosti radikalen. Stavim, da bi res bila Hrvatska svobodna in brez davkov, dokler bo tako tolmačenje svobode, da bi lahko vsak delal, karkoli bi se njemu poljubilo.

Ne bo le morda cenzura v Jugoslaviji še precej balkanska, tudi mišljenje je prav gotovo hudo — balkansko.

je bila na sebi dobra. Jugoslavija je šele od včeraj, dalje je na Balkanu, je brez izkušenj, v povojnih razmerah, hudo balkanska Srbija ima glavno besedo...ni čuda, če bi bila tudi cenzura slaba, najmanj slabša od prejšnje avstrijske cenzure, kakor trdi vsaj Korošcev politični nasprotnik. Bo pa še drug moment.

Ko je še bila stara Avstrija, je bilo tam vse precej slabše. Radi slabih avstrijskih gospodarskih razmer smo morali iti s trebuhom za kruhom v Ameriko. Ampak zdaj je Jugoslavija, in že radi tega bi šli, izgleda, prav vsi, če bi mogli, pa ne morejo, in že radi tega je skoroda vse hudo slabo v sedanjih Jugoslaviji, najmanj pa je slaba cenzura, dočim je bila v Avstriji cenzura veliko boljše. Stavim pa, da bi bilo vrlo slabo v Jugoslaviji tudi, če bi sploh cenzure ne bilo, pa bi bi le ta dr. Korošec kak minister.

Po prelomu ni bilo sladkorja, le neki odurni "zoft" je bil. Pridejo na Koroško Jugoslovani in pride dosti sladkorja. Pa ni dolgo in slišijo se pritožbe, da zdaj ni — zofta, tam v Avstriji pa imajo zoft. dasi tedaj ni bilo sladkorja.

Ne vem, kakšna bi utegnila biti sodba o Jugoslaviji, če bi res tam ne bilo cenzure, niti davkov, niti vojaške obveznosti, pa bi le bil na kakem mestu tam ta dr. Korošec.

Dalje utegne biti še ena stran pri cenzuri. V stari Avstriji so morda kritizirali to in ono. Ko je bilo le preveč, je prišla cenzura, dobra cenzura baje je prišla. V "svobodni" Jugoslaviji bi radi nove — svobode vsak rad pisal, kar mu pride pod pero, saj smo osvobojeni, in če se le prikaže pri taki čudni svobodi v pisanju svinčnik cenzorja, je najmanj cenzura v Jugoslaviji zelo slaba.

Kritika javnih zadev mora biti mogoča, ako je le količkaj še neke svobode in demokracije, ampak tudi vsebina kritika mora biti malo kritična, stvarna, nikakor pa ne kritika za vsako ceno, ali kritika radi nove svobode.

Dr. Maček sam se pritožuje, da ga kritizirajo, ker ni dosti radikalen. Stavim, da bi res bila Hrvatska svobodna in brez davkov, dokler bo tako tolmačenje svobode, da bi lahko vsak delal, karkoli bi se njemu poljubilo.

Ne bo le morda cenzura v Jugoslaviji še precej balkanska, tudi mišljenje je prav gotovo hudo — balkansko.

Katoliški Slovenci, podpirajte svoj list "Amerikanski Slovenec"!

ROJAKI SLOVENC!

Kadar želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh nastelbinah države Illinois. Cene zmerno delo jamčeno, postrežba solidna. S priporočam!

Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na podpisane za vsa pojasnila in za cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar
SLOVENSKI KAMNOSEK
1013 North Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Telefon 2-4787

Tudi katoličanom ne bo škodovalo če se držimo gesla:

Svoji k svojim!

"tiskarna Amerikanski Slovenec"

tiska vse vrste tiskovine, lično in točno za organizacije, društva, in posameznike. Cene zmerno delo dobro. Vprašajte nas za cene, predno oddaste naročilo drugam.

1849 W. Cermak Road

Tel. Canal 5544

Chicago, Illinois